

Ośrodek Wdrożeń
Ekonomiczno-Organizacyjnych
Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o.

▪ **SEKOCENBUD®** ▪

ZESZYT **73/2015** (1621)

BIULETYN
CEN REGIONALNYCH
W BUDOWNICTWIE
BCR

IV KWARTAŁ 2015 R.

Wskazówki metodyczne	5
Regiony w systemie SEKOCENBUD - mapa	8
I. Regionalne ceny czynników produkcji budowlanej	
1. Regionalne stawki robocizny kosztorysowej oraz wskaźniki narzutów: kosztów zakupu WKz, kosztów pośrednich WKp i zysku Z w województwach:	13
1.1. Województwo dolnośląskie	13
1.2. Województwo kujawsko-pomorskie	16
1.3. Województwo lubelskie	18
1.4. Województwo lubuskie	20
1.5. Województwo łódzkie	22
1.6. Województwo małopolskie	24
1.7. Województwo mazowieckie oraz Warszawa	26
1.8. Województwo opolskie	29
1.9. Województwo podkarpackie	31
1.10. Województwo podlaskie	34
1.11. Województwo pomorskie	36
1.12. Województwo świętokrzyskie	38
1.13. Województwo śląskie	40
1.14. Województwo warmińsko-mazurskie	42
1.15. Województwo wielkopolskie	44
1.16. Województwo zachodnio-pomorskie	46
2. Regionalne ceny materiałów budowlanych	48
3. Regionalne ceny materiałów instalacyjnych	62
4. Regionalne ceny materiałów elektrycznych	66
5. Regionalne ceny najmu lub pracy sprzętu budowlanego	70
II. Regionalne rynkowe ceny jednostkowe robót	
1. Rynkowe ceny robót ziemnych i nawierzchniowych	72
2. Rynkowe ceny robót ogólnobudowlanych	80
3. Rynkowe ceny robót instalacji elektrycznych	90
4. Rynkowe ceny robót instalacji sanitarnych	96
5. Rynkowe ceny robót inżynierskich	102
III. Regionalne kalkulowane ceny jednostkowe robót	
1. Kalkulowane ceny robót ziemnych i nawierzchniowych	104
2. Kalkulowane ceny robót ogólnobudowlanych	110
3. Kalkulowane ceny robót instalacji elektrycznych	120
4. Kalkulowane ceny robót instalacji sanitarnych	124

IV. Regionalne ceny jednostkowe obiektów budowlanych i ich części

Lp.	Kod obiektu PKOB/(KOB)	Nazwa obiektu	Str.
OBIEKTY KUBATUROWE			
1.	1110-103 (1155)	Dom jednorodzinny wolno stojący – bez podpiwniczenia z cegły kratówki oraz płytek z betonu komórkowego	132
2.	1110-131 (1173)	Dom jednorodzinny wolno stojący energooszczędny „GARDA” – bez podpiwniczenia z pustaków SILKA E24	136

SPIS TREŚCI

Lp.	Kod obiektu PKOB/(KOB)	Nazwa obiektu	Str.
3.	1110-182 (1692)	Dom jednorodzinny wolno stojący „Dom letni” – bez podpiwniczenia o konstrukcji z bali drewnianych	140
4.	1122-103	Budynek mieszkalny 4-rodzinny – 2-kondygnacyjny, bez podpiwniczenia, z pustaków ceramicznych POROTHERM (wersja w stanie deweloperskim) nowość	144
5.	1122-302 (1123 D)	Budynek mieszkalny wielorodzinny – 5-kondygnacyjny, 2-segmentowy z łącznikiem i garażem podziemnym (wersja w stanie deweloperskim)	148
6.	1122-303 (1123 P)	Budynek mieszkalny wielorodzinny – 5-kondygnacyjny, 2-segmentowy z łącznikiem i garażem podziemnym (wersja z pełnym wykończeniem)	152
7.	1122-403 (1135 P)	Budynek mieszkalny wielorodzinny „Apartamentowiec” – 5/10-kondygnacyjny z 2-kondygnacyjnym garażem podziemnym (wersja z pełnym wykończeniem)	156
8.	1211-301 (1291)	Pensjonat z salą bankietową – częściowo podpiwniczony	160
9.	1220-101 (1751)	Budynek administracyjno-biurowy 6-kondygnacyjny – podpiwniczony	164
10.	1230-101 (2723)	Supermarket parterowy – bez podpiwniczenia	168
11.	1230-103 (2741)	Hala targowa 2-kondygnacyjna – częściowo podpiwniczona	172
12.	1230-201 (2721)	Pawilon handlowy parterowy – bez podpiwniczenia nowość	176
13.	1251-301 (2111)	Budynek ubojni drobiu – o konstrukcji stalowej	180
14.	1252-602 (2411)	Hala magazynowa z częścią biurowo-administracyjną – o konstrukcji żelbetowo-murowanej	184
15.	1263-103 (1342)	Szkoła podstawowa z przedszkolem – dla 240 + 40 dzieci	188
16.	1264-302 (1532)	Przychodnia rejonowa – dla rejonu do 9 tys. mieszkańców, 2-kondygnacje + piwnice	192
17.	1265-301 (1615)	Hala sportowo-widowskowa z lodowiskiem – dla 2 890 widzów	196
18.	1271-201 (2538)	Tuczarnia trzody chlewnej – z wydzielonymi kojcami dla 320 szt. zwierząt	200
19.	1271-501 (2571)	Szopogaraż dla maszyn rolniczych	204
20.	1271-602 (2552)	Stodoła dwuklepkowa – o dwóch sąsiadach składowych i wydzielonym magazynem na zboże	206
21.	1271-701 (2561)	Szklarnia do upraw gruntowych – o szkieletie stalowym	208
OBIEKTY INŻYNIERYJNE			
22.	2111-911 (5465)	Przepust ramowy żelbetowy	210
23.	2112-111 (5321)	Ulica w ciągu drogi głównej „G” – jednojezdniowa z dwustronnym chodnikiem i zatokami	214
24.	2112-112 (5325)	Ulica w ciągu drogi głównej „G” – jednojezdniowa z jednostronnym chodnikiem	218
25.	2112-311 (5331)	Ulica w ciągu drogi lokalnej „L” – jednojezdniowa z jednostronnym chodnikiem	222
26.	2112-531 (5335)	Chodnik (ciąg) pieszo-rowerowy – na obszarze miejskim	226
27.	2141-132 (5421)	Most w ciągu drogi głównej „G” – jednojezdniowy z prefabrykowanych belek strunobetonowych, jednoprzęsłowy	230
28.	2141-331 (5410)	Wiadukt na drodze klasy „G” – jednojezdniowy, żelbetowy, wieloprzęsłowy	236
29.	2213-211 (7791)	Telekomunikacyjna linia kablowa światłowodowa	240
30.	2214-221 (7211)	Linia kablowa SN 15 kV	242
31.	2222-123 (5566 C)	Zewnętrzna sieć wodociągowa – z rur PE-HD Ø 160 mm	244
32.	2222-131 (5565)	Zewnętrzna sieć wodociągowa – z rur żeliwnych Ø 300 mm	244
33.	2222-322 (5557)	Zewnętrzna sieć ciepłownicza – z rur preizolowanych z alarmem 2 x Ø 168,3 x 250 mm	246
34.	2222-521 (5560)	Przyłącze obiektu do sieci wodociągowej – z rur PVC Ø 63 mm	246
35.	2223-111 (5575 B)	Zewnętrzna sieć kanalizacyjna z przyłączami – z rur PVC od Ø 110 mm do Ø 315 mm	248
36.	2224-112 (7157 A)	Linia rozdzielcza napowietrzna nieizolowana nn 0,4 kV – z lampami oświetleniowymi	250
37.	2224-121 (7223)	Linia kablowa rozdzielcza nn	250
38.	2224-122 (7251)	Linia kablowa zasilająco-sygnalizacyjna	252
39.	9831	Ogrodzenie stalowe – ze słupami z cechy klinkierowej	254

V. Zróżnicowanie regionalne dla cen robót i obiektów – wskaźniki 256

Niniejszy zeszyt obejmuje, **w poziomie cen IV kwartał 2015 r.**, średnie regionalne:

- stawki robocizny kosztorysowej oraz narzuty kosztów zakupu, kosztów pośrednich i zysku dla podstawowych rodzajów robót,
- ceny wybranych, stosowanych w robotach podstawowych materiałów budowlanych, instalacyjnych i elektrycznych,
- ceny najmu lub pracy najczęściej stosowanych jednostek sprzętowych,
- ceny jednostkowe wybranych najczęściej wykonywanych robót rynkowych i kalkulowanych,
- ceny jednostkowe wybranych, typowych obiektów, ich stanów i elementów scalonych.

Układ regionów odpowiada obowiązującemu obecnie administracyjnemu podziałowi kraju. Poszczególne regiony oznaczone zostały symbolami przedstawionymi na mapie (str. 8). Ze względu na bardzo wysoki udział aglomeracji warszawskiej w strukturze krajowej produkcji budowlanej jak również ze względu na stopień zróżnicowania cen w województwie mazowieckim podajemy w niniejszym wydawnictwie odrębne dane dotyczące tej aglomeracji (w kolumnie Warszawa) oraz pozostałej części województwa mazowieckiego.

W tym wydawnictwie zaprezentowany został bardzo duży zakres informacji o regionalnych stawkach robocizny kosztorysowej mający na celu dostarczenie uczestnikom procesów inwestycyjnych informacji o poziomie oraz stopniu zróżnicowania stawek robocizny kosztorysowej w stolicach województw oraz w pozostałych miejscowościach tych województw, a także w wybranych miastach Polski.

Przy korzystaniu z cen zawartych w niniejszym wydawnictwie prosimy uwzględnić następujące wyjaśnienia:

1. **Regionalne ceny i stawki oraz wskaźniki narzutów WKz, WKp i WZ opublikowane w rozdziale I** wynikają z badań ankietowych prowadzonych na terenach regionów oznaczonych na mapie. Średnie ceny, stawki i narzuty wyliczono przy zastosowaniu metod statystycznych.
2. Stawki i narzuty w szerokim zakresie opublikowane zostały w **punkcie 1 rozdziału I, w układzie regionalnym. Kompleksowy zakres danych (wszystkie rodzaje stawek i narzutów) zaprezentowany został dla każdego regionu oddzielnie** i zawiera następujące informacje oraz założenia:

- 2.1. **Stawki robocizny kosztorysowej w województwach** zaprezentowane zostały minimalne, maksymalne i średnie stawki robocizny kosztorysowej dla:
 - stolic poszczególnych województw,
 - pozostałych miejscowości w tych województwach,
 - województw ogółem.

- 2.2. **Stawki robocizny kosztorysowej w wybranych miastach województwa** zaprezentowane zostały minimalne, maksymalne oraz najczęściej występujące stawki robocizny kosztorysowej w ok. 70 wybranych miastach Polski.

Stawki robocizny kosztorysowej najczęściej występujące pochodzą z podpisanych między stronami i już realizowanych umów na roboty budowlane. Są to stawki jakie w danym okresie zaistniały w największej ilości wycen kosztorysowych, w konkretnych miastach każdego regionu. Stawka najczęściej występująca jest zatem stawką realną - realnie występującą w kosztorysach.

- 2.3. Stawki robocizny kosztorysowej podane są w zł/roboczogodzinę dla następujących rodzajów robót:
 - roboty ogólnobudowlane-inwestycyjne,
 - roboty ogólnobudowlane-remontowe,
 - roboty instalacji sanitarnych,
 - roboty instalacji elektrycznych,
 - roboty inżynierskie,
 - roboty wykończeniowe o wysokim standardzie.

2.4. Publikowane **stawki robocizny kosztorysowej netto** obejmują wszystkie składniki kalkulacyjne określone w „Polskich standardach kosztorysowania robót budowlanych”, a mianowicie:

- płace zasadnicze,
- premie regulaminowe,
- płace dodatkowe (dodatki stażowe, inne dodatki regulaminowe),
- płace uzupełniające (wynagrodzenie za urlopy, zasiłki chorobowe, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe),
- obligatoryjne obciążenia płac (ZUS),
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

2.5. **Stawki robocizny kosztorysowej brutto** obejmują natomiast stawki robocizny netto wraz z:

- regionalnymi narzutami kosztów pośrednich,
- regionalnymi narzutami zysku.

Stawki robocizny brutto są regionalnymi stawkami rynkowymi wynikającymi z badań ankietowych a nie z przeliczeń kalkulacyjnych.

W praktyce są to więc rynkowe ceny usług budowlanych wyrażone w zł/roboczogodzinę.

Przez uczestników procesów inwestycyjnych mogą być stosowane do:

- negocjowania cen, ustalania wynagrodzeń i rozliczeń finansowych z tytułu wykonania usług, tj. robót budowlanych bez wartości materiałów,
- rozliczeń pomiędzy generalnym wykonawcą i podwykonawcami,
- porównania ofert.

2.6. Publikowane w **rozdziale I pkt 1 wskaźniki narzutów** określone są w procentach umożliwiających obliczenie składników ceny od następujących podstaw i wg formuł:

- koszty zakupu; od wartości materiałów - (M)
$$W_{Kz} = \frac{100 \times Kz}{M}$$
- koszty pośrednie; od łącznej wartości robocizny i sprzętu - (R+S)
$$W_{Kp} = \frac{100 \times Kp}{R + S}$$
- zysk; od łącznej wartości robocizny, sprzętu i kosztów pośrednich - (R+S+Kp)
$$W_z = \frac{100 \times Z}{R + S + Kp}$$

3. Opublikowane w **rozdziale I pkt 5:**

- ceny pracy sprzętu budowlanego odnoszą się do sprzętu ciężkiego i średniego wymagającego obsługi etatowej, który oznaczony został przez umieszczenie ilości obsługi etatowej (w nawiasach przy nazwach sprzętu) oraz do sprzętu lekkiego, który nie wymaga obsługi etatowej.

Regionalne ceny pracy sprzętu opublikowane w **rozdziale I** uwzględniają m.in.:

- koszty zużycia paliwa w odniesieniu do sprzętu o napędzie spalinowym,
- **koszty jednorazowe sprzętu** ciężkiego i średniego, środków transportu technologicznego oraz sprzętu lekkiego i pomocniczego nie posiadającego obsługi etatowej.

Nie uwzględniają natomiast:

- kosztów zużycia energii elektrycznej.

Pod pojęciem kosztów jednorazowych rozumie się:

- koszty przejazdu lub przewozu sprzętu lub środków transportu technologicznego z bazy na budowę i z powrotem,
- koszty pierwszego montażu i demontażu po zakończeniu jego użytkowania lub po zakończeniu budowy oraz przebrojeniu sprzętu na placu budowy.

4. Opublikowane w **rozdziale I** (jak również nie publikowane a podlegające badaniom) ceny regionalne czynników produkcji stanowią podstawę do:
- obliczenia regionalnych kalkulowanych cen jednostkowych robót wyszczególnionych w **rozdziale III**,
 - obliczenia regionalnych cen jednostkowych obiektów zamieszczonych w **rozdziale IV**.
- Opublikowane w **rozdziale I pkt 2, 3 i 4** ceny materiałów budowlanych, instalacyjnych i elektrycznych są cenami nabycia (zawierają koszty zakupu).

5. **W rozdziale II opublikowane zostały średnie rynkowe ceny robót**, które są wynikiem badań ankietowych na rynkach regionalnych, bez wnikania w strukturę tych cen. Ceny te zawierają wszystkie składniki uwzględnione przez wykonawców robót, w tym również wartość materiałów. Jeżeli publikowana cena dotyczy usługi, wówczas w opisie roboty jest wyraźnie zaznaczone, że cena nie zawiera wartości materiałów.
6. **W rozdziale III opublikowane zostały ceny robót kalkulowane** na podstawie rynkowych stawek i cen czynników produkcji. Ceny te zawierają generalnie wszystkie składniki kalkulacyjne tj.: robociznę (R), materiały z kosztami zakupu (M+Kz), koszty pracy sprzętu (S), koszty pośrednie (Kp) i zysk kalkulacyjny (Z). Jeżeli publikowana cena dotyczy usługi, to w opisie roboty jest wyraźnie zaznaczone, że cena nie zawiera wartości materiałów (M), co w konsekwencji oznacza, że pozycja ta nie zawiera również kosztów zakupu materiałów (Kz).

Ceny jednostkowe robót kalkulowanych po raz kolejny ukazują się w nowym układzie klasyfikacyjnym, który wprowadzono w IV kw. 2014 r. w Biuletynach cen robót. Układ ten został opracowany według rodzajów robót oraz grup robót na podstawie kodów CPV. W nowym układzie klasyfikacyjnym zachowane zostało powiązanie każdej roboty z odpowiednimi kodami bazy normatywnej, na podstawie której skalkulowano poszczególne ceny jednostkowe. Więcej na ten temat na stronie www.sekocenbud.pl.

7. **W rozdziale IV opublikowane zostały regionalne ceny jednostkowe wybranych obiektów budowlanych i ich części (stanów, elementów)**. Znajdują się tu również regionalne ceny obiektów budownictwa drogowego i mostowego oparte na klasyfikacji stosowanej przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) i dostosowane do podziałów przyjętych w ogólnych specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych (OST).

Dla tych obiektów publikowane są ceny wg dwóch klasyfikacji tj.:

- wg klasyfikacji GUS-KOB,
- wg klasyfikacji GDDKiA.

W zestawieniach cen regionalnych obiektów budownictwa drogowego i mostowego prezentowanych wg klasyfikacji GDDKiA ujęte zostały ceny robót i elementów konstrukcyjnych dotyczące wyłącznie tych obiektów. Nie obejmują one robót przygotowawczych o charakterze ogólnym, co jest przyczyną niezgodności z cenami zawartymi w zestawieniach opracowanych na podstawie klasyfikacji GUS-KOB.

Dla każdego obiektu podany jest numer oraz nazwa (wg BCO), a także jego ogólna charakterystyka. *Systematyka obiektów zgodna jest z klasyfikacją PKOB. Przy każdym obiekcie zamieszczono podwójny kod klasyfikacyjny. W pierwszym (górnym) wierszu podano kod obiektu wg Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych PKOB z 1999 r. (wraz ze zmianami z 2002 r.). Pierwsze 4 cyfry to symbol „klasy” wg PKOB. Kolejne cyfry po myślniku zostały dodane przez zespół Ekspertów SEKOCENBUD, dla zapewnienia każdemu obiektowi jednoznacznego kodu (symbolu). W drugim (dolnym) wierszu podano kod obiektu utworzony na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (GUS-KOB) z 1989 r. która do IV kw. 2014 r. była wykorzystywana w wydawnictwach SEKOCENBUD.*

Jeżeli istnieje potrzeba poznania bardziej szczegółowej charakterystyki technicznej obiektu i jego elementów oraz parametrów użytkowych, należy skorzystać z „Biuletynu cen obiektów budowlanych BCO - część I - obiekty kubaturowe” (zeszyt 69/2015) lub „Biuletynu cen obiektów budowlanych

BCO - część II - obiekty inżynieryjne" (zeszyt 70/2015), w których pod analogicznym numerem przedstawiona jest szczegółowa charakterystyka danego obiektu.

Natomiast informacje dotyczące szczegółowych podziałów klasyfikacyjnych wszystkich obiektów, których ceny są przedmiotem niniejszej publikacji, w tym również obiektów drogowych i mostowych, zawarte są w załączniku do biuletynu BCO cz. I i II pt. „Klasyfikacja obiektów. Podział budynków i budowli inżynieryjnych”. Załącznik ten znaleźć można na naszej stronie internetowej www.sekocenbud.pl oraz w portalu cenowym www.esekocenbud.pl.

Istotne zróżnicowanie cen jednostkowych dla podobnych elementów scalonych robót budowlanych w poszczególnych obiektach wynika z faktu, że zostały te roboty zrealizowane w różnych warunkach, technologiach lub przy zastosowaniu różnych materiałów.

8. **W rozdziale V opublikowane zostały wskaźniki regionalne dla budownictwa**, umożliwiające prze-
liczenia kosztów robót i obiektów z cen średnich krajowych na ceny średnie w poszczególnych regionach,
dla których sporządzana jest wycena.

9. **Wszystkie opublikowane w niniejszym zeszycie ceny nie zawierają podatku VAT.**

Są to więc ceny netto w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późniejszymi zmianami).

REGIONY W SYSTEMIE SEKOCENBUD I ICH SYMBOLE

